

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

29 вересня 2011 року № 37 (408)

БАБИН ЯР. МІСЦЕ НАШОЇ СКОРБОТИ



Сьогодні, 29 вересня, із сумом і щемом у серці ми схиляємо голови перед пам'яттю жертв Бабиного Яру. В цьому урочищі 70 років тому нацисти вчинили один із своїх найжахливіших злочинів проти людства. Лише протягом двох днів вони, як свідчать німецькі архіви, розстріляли 33770 євреїв. Масові вбивства людей за національною ознакою, за якою нацисти знищували не лише євреїв, а й ромів, тривали і в жовтні, і впродовж 1942-го, і 1943 років.

За час німецької окупації у Бабиному Яру розстріляно і замордовано понад 100 000 громадян. Тут нацисти знищували радянських військовополонених, політруків, розстріляли пацієнтів лікарні для психічнохворих. Тут страчували мирне населення столиці з числа українців, росіян, поляків, людей інших національностей.

Нацисти жорстоко розправлялися з українськими націоналістами, які ще 30 червня у Львові проголосили відновлення Української незалежної держави і вирушили з ідеями самостійності та соборності на схід України. Вже доведено, що саме в Бабиному Яру окупанти розстріляли понад 600 членів українських похідних груп, учасників національно-визвольної боротьби. 1942 року тут була страчена видатна українська поетеса Олена Теліга, а також ряд інших провідних діячів Організації Українських Націоналістів. До учасників українського національного підпілля в Києві гітлерівці були особливо нещадними...

Для єврейської спільноти Бабин Яр став символом Голокосту, трагедії, яку пережив народ, приречений нацистськими головорізами на тотальне винищення.

...Щороку 29 вересня ми приходимо в Бабин Яр – скорботне місце нашого спільного болю, нашої невимовної журби за втратами. Євреї, українці, роми, поляки, росіяни... Усіх нас об'єднало горе. Благаємо Всевишнього, аби почув наші молитви за душі невинно убієнних... Просимо, щоб Він прийняв їх у царство своє, благословив на вічний спочинок, простив і зберіг пам'ять про них у серцях нащадків – нинішніх і прийдешніх.

Продовження теми на 3-й стор.

ПОЗИЦІЯ

ЮРІЯ ШЕПЕТЮКА ПЕРЕОБРАНО ГОЛОВОЮ КМО КУН

27 вересня відбулася звітно-виборна конференція Київської міської організації Конгресу Українських Націоналістів. На порядку денному стояло два основні питання – вибори нового керівництва столичного осередку КУН та план роботи на майбутні два роки.

Зі звітом про зроблену роботу за останні два роки виступив голова КМО КУН Юрій Шепетюк. Він наголосив на тому, що столичні націоналісти завжди реагували на дії центральної та столичної влади, проводили заходи до головних історичних подій та вшановували наших українських героїв. Конференція прийняла звіт голови КМО КУН.

Заступник Голови КУН, член КМО КУН Євген Лупаков запропонував переобрати Юрія Шепетюка на посаду голови Київської міської організації. Конференція підтримала цю пропозицію одноголосно.

У роботі конференції взяв участь Голова Конгресу Степан Брацюнь. У своєму виступі він наголосив на тому, що столичний осередок КУН давно вже став одним з базових для партії. "Київська міська організація динамічно розвивається – це приємно спостерігати. Членами КМО КУН є чимало науковців, які увійшли у наукову раду. Створюється молодіжна референтура. Хотілося б, щоб ви не зупинились на досягнутому, а й надалі примножували свої ряди і кількісно, і якісно. Київські націоналісти мають взяти активну участь у виборах, які нас чекають у 2012 році", – сказав Голова Конгресу.

Прес-служба КУН

Марія БАЗЕЛЮК

КОМЕНТАР

ДЛЯ РОСІЇ – ГАНЬБА, ДЛЯ СВІТУ – СИГНАЛ ТРИВОГИ

Такого публічного самоприниження керівника держави, та ще й ядерної, не пригадують і політичні довгожителі. Це могло статися (і сталося) тільки в країні, реальна влада в якій належить спецслужбам, що характерним лише для них почерком здійснюють державну політику, не останніми притаманностями якої є диктатура і терор, презирство до громадянина та його прав, репресії інакодумаючих, агресія тощо. Так, це почерк нащадків Дзержинського (КГБ, ФСБ), які ще називають себе його онуками.

Минулої суботи 46-річний президент Російської Федерації Д.Медвєдєв здійснив акт політичного самогубства та публічної ганьби. На з'їзді "керівної та спрямовуючої" партії "Єдіная Росія" висунув кандидатом у президенти РФ В.Путіна, хоча сам цілком міг претендувати на другу каденцію. Висунув – і не провалився крізь землю від пекучого сорому: адже ганебнішого видовища не побачиш і ворогові. Запізнілі і мляві пояснення Д.Мєдвєдєва про те, що начебто з Путіним вони давно домовилися про ось такий взаємообмін посадами викликають іронічну поблажливість у кожного, хто пам'ятає, як ще не давно президент РФ намагався вказати В.В.П., "хто в хаті господар", демонструючи цілком зрозумілі амбіції щодо свого політичного майбутнього. І раптом – "давно домовилися".

Насправді добровільно відмовитися від другої президентської каденції навряд чи будь-хто погодився б на місці Д.Медвєдєва – навіть під тиском такого жорстокого супротивника як В.Путін і його спецслужби. Скоріше за все Медвєдєв зрозумів, що йому доведеться вибирати: втратити владу чи життя (приміром, дорогою на Смоленськ). Він вибрав перше, навряд чи всерйоз розраховуючи на плідну співпрацю з В.В.П. Озвучений останнім пост прем'єра для чинного президента – примарна і скороминуща втіха для наївних: Путін не триматиме в себе перед очима те, що їм муляє...

Врешті, публічне самоприниження Д.Медвєдєва – це його особиста трагедія і справа його честі чи її відсутності. А як же народ? Його не спитали і про людське око. З'ясувалося, що долю Росії можна вирішити шляхом приватної "сдєлкі", такого собі "междусобойчіка" і тим самим приректи її на всесвітню ганьбу. Від грізного погляду В.В.П. враз прогнулися спини суворих дядьків із політичного бомонду. Ну, які вони "власть": так, посміховище з надутими щоками. А ще беруться повчати Україну! Ганьба і сміх...

Тим часом газета "Таймс" так відреагувала на політичну капітуляцію Д.Медвєдєва: "У якій іще країні 46-річний чиновник, здоровий, не замішаний у скандалах, із пристойним послужним списком і ясним планом дій на майбутнє відмовиться балотуватися на другий президентський термін, якщо це в принципі можливо? Медведєв виглядав жалюгідно".

Позиція "Гардіан" – прагматична: "Тепер Захід чекає ще одне десятиріччя складних відносин із Росією. Для самої Росії перспективи теж похмурі: країну чекає довгий період застою в політиці та економіці, а також однопартійного правління".

Одне слово, перспективу нового пришестя В.Путіна Захід сприймає як сигнал тривоги. В Україні, схоже, політики більше переймаються, як пристосуватися до десятилітнього правління В.В.П. Особливо запопадливі, яких у нас іменують московськими холуями, вихваляють російський дуумвірат за "рішучість" і лають українців за те, що вони не хочуть позбуватися національної гідності.

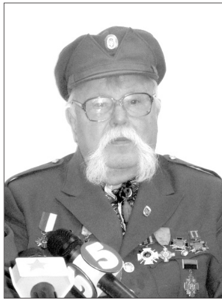
Між тим українським політикам варто дуже серйозно поміркувати над викликами, які постануть перед Україною в зв'язку з Путіним-2. При цьому варто врахувати насамперед мету, яку поставить перед собою Путін, вступаючи в десятиліття правління, – відновлення російської імперії. Державною політикою Кремля остаточно стане російський шовінізм, войовничий та агресивний. Стосовно України Путін не обмежиться газовим шантажем. Правдоподібно, що він захоче контролювати весь вищий керівний кадровий склад України, впливати на нього. Намагатиметься, з метою зросійщення та совєтизації України, підпорядкувати собі всю гуманітарну сферу: саме в цьому – запорука колонізації країни. Російські спецслужби активізують в Україні провокації, що імітуватимуть "загрозу тероризму, расизму і т.п.".

Насамкінець додамо, що виклики і загрози з боку путінської Росії актуальні не лише для України, народ якої все-таки загартований у боротьбі проти російської експансії, а й для Європи. Дехто це вже збагнув, слава Богу.



Дорогі читачі! Продовжується передплата на газету "Нація і держава" на 2011 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2011 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 5,01 грн., на 3 місяці – 15,03 грн., на 6 місяців – 30,06 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ВІТАЄМО МИХАЙЛА ЗЕЛЕНЧУКА ІЗ УРОДИНАМИ!



Конгрес Українських Націоналістів щиро вітає із Днем народження Голову Братства ОУН-УПА Михайла Зеленчука!

Ваше життя, сповнене звитяги і боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу, є взірцем для всіх українських патріотів. Ми вдячні Вам за Ваш чин і відданість українській справі, за невтомність і жертовність, із якими працюєте й нині, незважаючи на поважний вік.

Зичимо Вам міцного здоров'я, довгих літ життя, шани від людей, оптимізму та всіляких гараздів!

Щиро,
Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

ОФІЦІЙНО

НАРОДНИЙ СПРОТИВ НАРОСТАТИМЕ

Заява Конгресу Українських Націоналістів

Український народ вкотре стоїть перед вибором: схилити голову і стерпіти всі кривди чи стати на боротьбу за власні права. Сьогодні Президент Віктор Янукович та його свита випробовують терпіння народу своєю недолугою соціальною і економічною політикою та особливим цинізмом, із яким ухвалюються у парламенті України потрібні владі закони.

Ми всі пам'ятаємо, з яким нахабством і зневагою до думки українських громадян влада проштовхнула через Верховну Раду горезвісні Харківські угоди, пенсійну реформу та Податковий кодекс. Нині так само зухвало і так само попри протести людей провладна більшість голосує за закон, який зруйнує систему соціального захисту українців.

Експерти підрахували, що майже третині населення України надаються пільги. Чимало цих людей потребують допомоги держави, без неї вони опиняться за межею бідності, проте уряд, Президента та депутатів це, вочевидь, не цікавить. Адже їх цікавлять передусім нові гелікоптерні майданчики, шикарні маєтки та наповнення власних банківських рахунків.

На зухвалі антиконституційні зміни законодавства України народ вже відповів низкою акцій спротиву, що пройшли і в столиці, і в багатьох обласних центрах.

Розуміючи важливість реформ у соціальній сфері, Конгрес Українських Націоналістів висловлює рішучий протест проти злочинних змін законодавства, спрямованих проти власного народу.

Ми переконані, що в складні для України часи економічної скрути треба перш за все скоротити витрати на державний апарат. Президент, прем'єр-міністр та інші державні чиновники, говорячи про ощадливість бюджетних коштів, повинні починати з себе, а не з найвразливіших верств населення.

Конгрес Українських Націоналістів закликає всіх українців стати на захист своїх прав та не допустити подальшого розвалу соціального сектору, здійснюваного теперішньою владою.

Президія Головного Проводу КУН



ПОЗИЦІЯ

Конгрес вимагає від Президента Януковича забезпечити молодь доступним житлом



Молодіжна референтура КУН разом з Київською міською організацією Конгресу провели акцію біля Адміністрації Президента України з вимогою до Віктора Януковича виконувати свої передвиборчі обіцянки та забезпечити молодь доступним житлом.

"Я зроблю все для того, щоб молоді люди з впевненістю дивились у майбутнє. Я забезпечу реалізацію права молоді на перше робоче місце та доступне житло", – йшлось у передвиборчій програмі Віктора Януковича "Україна для людей".

Проте, через півтора роки після його перемоги на виборах, ця обіцянка досі не виконана.

За словами координатора київської молодіжки КУН Надії Матейко, діюча урядова програма молодіжного житлового кредитування не є доступною для пересічних молодих людей. "Вивчаючи це питання, я звернулась у Фонд молодіжного кредитування. Там мені надали інформацію про умови отримання кредиту на житло. Виявилось, що по Києву на 2011 рік профінансовано усього три пільгові кредити, а черга на них сягає десяти – п'ятнадцяти років. Крім того, сума першого внеску разом з іншими першочерговими виплатами становить мінімум двісті тисяч гривень", – сказала Надія Матейко.

Її підтримав член молодіжної референтури Володимир Мусяк. За його словами сьогодні владі наплювати на долю молодих українців, вона робить все для того, щоб молодь не могла залишитись у своїй державі. "Тому, на жаль, багато молодих талановитих спеціалістів вимушені шукати кращої долі за кордоном, замість того, щоб працювати та приносити користь своїй державі", – зазначив Володимир Мусяк.

На запитання журналістів, з яких джерел ви пропонуєте збільшити фінансування програми молодіжного житлового будівництва, відповів голова Секретаріату Головного Проводу КУН Володимир Манько. "Ми пропонуємо Президенту та іншим високопосадовцям знизити власні апетити, натомість скерувати зекономлені кошти на молодь. Наприклад, за деякою інформацією, гвинтокрил, який є в розпорядженні Президента Януковича коштує 17 млн. доларів США. За такі грубезні гроші можливо профінансувати приблизно 500 однокімнатних квартир для молоді по всій Україні", – наголосив Володимир Манько.

Прес-служба КУН

РЕПЛІКА

ВІДЛУННЯ ЛЯПАСА

Марія БАЗЕЛЮК

Форум міністрів освіти сорока європейських країн, який 22 вересня відбувся в Києві, схоже, привернув би до себе увагу здебільшого працівників профільної галузі, якби не студентка Києво-Могилянської академії Дарія Степаненко. Завдяки їй ось уже тиждень обговорюється подія, що сталася на форумі, – публічно, букетом лілій, дівчина вдарила по обличчю міністра освіти Дмитра Табачника. Так 17-річна Дарія помстилася за честь України та українців, багато разів поганьблену міністром-українофобом. Аплодуймо юній месниці, дорослі дяді і тьоті! Ми, що не спромоглися на акт публічної зневаги парвеню у відповідь на його демонстративні знущання над українською нацією та її героями, мовою, історією, можемо лише схилятися перед дівчинкою, здатною на вчинок, і аж ніяк не маємо права засуджувати її – яке б там "братство" не стояло за нею і не схиляло її до дії.

Тим часом відлуння "лілійного" ляпаса трансформувалося в обструкції, гнівні заяви та специфічне аутодафе на ток-шоу за участю Д.Табачника, куди, кажуть, навіть завсідникам годі було потрапити. Втім, ставати на прю з візаві, який вас апріорі "не чує", а мудрі, виважені слова презирливо називає пророкуванням, означає – принижувати себе до його рівня. Адже ж сказано: ніколи не вступай в суперечку з дурнем, бо люди з боку не зрозуміють, хто з вас дурень насправді. Тим паче, що "незаангажованість" телешоу продемонстрував його ведучий, який заздалегідь виніс вердикт: вчинок Дарії – це ганьба для України. Мабуть, присутність Табачника з його україноненависницькими "працями" на посту міністра освіти декому видається не ганьбою України, а цілком нормальним, як для українців, явищем. І якщо хтось із "незгідних" вирішив поквитатися з українофобом, то це викликає здивоване обурення. А й справді, якщо нас мають (справедливо?) за суспільство, безнадійно уражене комплексом національної меншовартості, або мають за стадо баранів, яке покірно йде на забій, то будь-яка форма самозахисту чи протесту викликає неадекватну реакцію.

Цілком адекватно, по-журналістськи, відреагували на вчинок Дарії на каналі ТВі і запросили її на "Вечір з Миколою Княжицьким". Ведучий не нав'язував власних оцінок. А Дарія розповідала щиро та емоційно: і що спонукало її до "акту", і як хвилювалася, і як їй було страшно. І нехай бережеться той, кому закортить спекулювати її юнацьким максималізмом! Чи то із середовища "записних" провокаторів, чи з "когорти" теледядьків, один з яких надривним голосом переповідав на теле-шоу байку про павутиння змови, яке снують недоброзичливці чинного міністра, і приплів до цього навіть... його попередника. Одне слово, завдяки добросовісним телевізійникам Дарію ми почули і по-людськи зрозуміли. Нехай Всевишній охороняє дівчину на життєвій дорозі від нечисті. Де ж їй, чистій і недосвідченій, збагнути, що її громадянський чин лукаві люди намагаються використати, аби витворити для Табачника, під яким, було, захиталося крісло міністра, образ мученика, і таким чином зберегти за ним посаду...



Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Ольга ДМИТРЕНКО



ПАМ'ЯТЬ

ПОМ'ЯНІМО ВСІХ НЕВИННО УБІЄННИХ

Сьогодні, в день 70-их роковин трагедії Бабиного Яру, відбудеться Всеукраїнська хвилина мовчання. Перед будинком Київської міської ради буде проведено церемонію приспущення Державного Прапора України. Ці дві події на державному рівні ознаменують трагічний ювілей – масові розстріли євреїв у Києві, які розпочали нацисти 29 вересня 1941 року. Починаючи з 1966 року, саме цього дня громадськість Києва традиційно вшановує пам'ять жертв Бабиного Яру.

Цьогоріч урядові заходи дещо зміщено в часі, і головний з них – покладання квітів до пам'ятних знаків Бабиного Яру за участю Президента України, Прем'єр-міністра, Голови Верховної Ради, Голови Київської міської державної адміністрації, представників державних установ, громадських організацій, іноземних гостей – відбудеться третього жовтня. Тоді ж буде закладено пам'ятний знак у Бабиному Яру про спорудження на цьому місці музею. Цього ж дня в Національній опері України відбудеться вечір-реквієм пам'яті жертв Бабиного Яру.

Підставою для таких змін у датах проведення скорботних урочистостей став збіг традиційного дня вшанування жертв з єврейським Новим роком Рош-а-шан, який нині припадає на 29 вересня. В це релігійне свято, як кажуть представники єврейської спільноти, вони не ходять на могили. Уряд врахував цей нюанс, але, схоже, забув, що в цьому печальному урочищі лежать останки представників інших національностей, зокрема, українців, ромів, росіян, поляків. Нацисти розстрілювали і за етнічною ознакою, і за ідеологічною.

Місцем масових поховань жертв людиноненависницьких режимів Бабин Яр став ще під час Великого Голоду 1932–33 років. Більшовицька влада скидала в урочище тіла замучених голодом українських селян, які, рятуючись від смерті, намагалися пробитися до столиці, та дорогу їм перекривали енкаведистські загони. Виснажені селяни падали на околицях Києва, їх, мертвих чи напівживих, відвозили в Бабин Яр: уже тоді він став моторошним символом смерті.

Під час німецької окупації у Бабиному Яру страчували не лише євреїв. Місцем вічного спочинку він став і для ромів, яких нацисти знищували – за національною ознакою – на всіх окупованих ними територіях. Роми не мають ні братських могил, ні меморіалів, куди вони могли б прийти, щоб пом'янути своїх невинно убієнних дідів і прадідів. Тож Бабин Яр – місце скорботи і для них. Свого часу тут хотіли поставити пам'ятник ромам – жертвам нацистського геноциду. Скульптор зробив його у вигляді кибитки, та влада не дозволила встановити пам'ятник ромам у Бабиному Яру. То ж поставили його в Кам'янці, кажуть, нині він перебуває не в найліпшому стані. Загиблих ромів уряд проігнорував у своїх заходах до 70-их роковин трагедії, як, до речі, й українців...



Щоб заповнити цю прогалину, представники громадських організацій, зокрема, Київського міського товариства "Меморіал" ім.Василя Стуса, громади ромів, Всеукраїнського жіночого товариства ім.О.Теліги, Організації Українських Націоналістів, Центру національного відродження ім.С.Бандери, Асоціації дослідників голодоморів в Україні, СОУ та багатьох інших, а також науковці і просто – кияни вирішили створити Громадський комітет вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру, який очолив Микола Яковина. Свою позицію Громадський комітет виклав у заяві, яку ми публікуємо, а ще – оприлюднив на прес-конференціях. Остання з них відбулася 27 вересня в приміщенні "Укрінформу".

На запитання журналістів відповідали Микола Яковина, голова Київського "Меморіалу" Роман Круцик, історик, генеральний директор фундації ім.О.Ольжича Сергій Кот і представник громади ромів Михайло Конденко.

Микола Яковина нагадав присутнім, що перше громадське вшанування жертв Бабиного Яру, на якому виступили Іван Дзюба та Віктор Некрасов, відбулося 45 років тому – 29 вересня 1966 року. "Відтоді 29 вересня стало для нас святим, – зазначив він. – І ніщо не мало б затьмарювати скорботу цього дня. Однак, у 70-ті роковини громадськість мусила організуватися, щоб відзначати цю трагічну подію саме 29 вересня. Офіційний план заходів проігнорував ряд пропозицій громадськості. Цей поштовх дасть нам мудрість організуватися ширшим колом..."

Вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру, наголосив координатор Комітету, відбудеться в четвер, о 12 годині. Основна церемонія – панахида, яку відправлять предстоятелі українських церков, і покладання квітів. Захід – екуменічний, дорога для вшанування пам'яті невинно убієнних відкрита для всіх.

Заступник очільника Громадського комітету, він же – голова "Меморіалу" Роман Круцик наголосив, що Бабин Яр має стати місцем смутку та єднання, а вшанування, які проводитимуться 29 вересня, – це не акція протесту, а захід спільної скорботи. "На жаль, – зазначив він, – влада віддала перевагу одній спільноті. Між тим, тут розстріляні єпископи, священики, військовополонені, політруки, психічно хворі люди. Тут знищені сотні українських націоналістів, яких німецька влада вважала чи не найзапеклішими своїми ворогами".

Роман Круцик посилався на офіційні німецькі документи часів окупації Києва. Вони свідчать про те, що Третій рейх наказував знищувати українських націоналістів, як послідовних борців за незалежну Українську державу.

Представник громади ромів Михайло Конденко підкреслив, що представників його національності вперше запрошено до Громадського комітету з вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру. Він з болем розповів про те, як дев'ятого червня прийшов на засідання оргкомітету під головуванням Миколи Азарова, та відчув, м'якго кажучи, "антагонізм до свого народу, який впродовж 700 років живе поряд з українцями. Таке ставлення влади провокує ворожнечу між народами, та ми маємо мудрість і вшануємо пам'ять кожного полеглого". Михайло Конденко згадав і про те, як вже цього літа невідомі розтрощили камінь, який роми встановили два роки тому в Бабиному Яру. Проте правоохоронці не кваплються шукати тих, хто поглумився над національною пам'яттю ромів.

Історик Сергій Кот впродовж десяти років досліджує тему Бабиного Яру.

"На грунті цієї землі, – каже він, – переплелися кров, сльози, горе представників різних народів.Тож Бабин Яр має бути місцем єднання в скорботі. Визнання його трагедії пройшло довгий шлях".

Сергій Кот розповів, що відразу по війні тут проводилися розкопки. А починаючи з 1946 року, все припинилося. У 50-ті роки минулого століття тут навіть планували збудувати розважальний центр. Чому? Бо політика Москви була спрямована проти "українських буржуазних націоналістів" і євреїв – "безродних космополітів". Хвиля забуття закінчилася 1966 року відомими подіями в Бабиному Яру. Радянська влада спорудила тут пам'ятник "Радянським громадянам – жертвам фашизму". Далі – згадали про євреїв, згодом – про ромів. "Усім нам болить плюндрування каменя ромів. Як і те, що 2009 року повалено хрест у Бабиному Яру, а 2010-го його було підпалено."

Людська пам'ять має подолати стереотипи, нав'язані радянською пропагандою. Вона вбивала в людські голови зловісний міф про те, що саме українці розстрілювали євреїв, бо німці начебто відмовилися. Як же треба було більшовикам ненавидіти український народ, який чи не найбільше постраждав у Другій світовій війні, щоб приписувати йому такі злочини! Насправді розстріли в Бабиному Яру проводили винятково німецькі підрозділи – зондеркоманда та німецькі поліційні команди, жодні сторонні сили не залучалися, що доведено на підставі німецьких документів.

Багато українців, намагаючись врятувати євреїв, самі потрапили під репресії. Родина Київського міського голови Володимира Багазія впродовж десятиліть жила з тавром німецьких посібників, у той час, коли їхніх близьких нацисти розстріляли в Бабиному Яру. Найбільшою небезпекою для себе в Києві німці вважали український рух опору, тож розстрілювали не лише членів похідних груп, українських націоналістів, але й киян, які були прихильниками УССД. Сергій Кот зазначив, що вдалося встановити 73 прізвища українських націоналістів, яких у 1941–42 роках нацисти розстріляли в Бабиному Яру.

Насамкінець члени Громадського комітету вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру закликали всіх людей доброї волі взяти участь у скорботних заходах 29 вересня.

На світлині (зліва направо): М.КОНДЕНКО, М.ЯКОВИНА, Р.КРУЦИК, С.КОТ

Заява Громадського комітету вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру

29 вересня 2011 року виповнюється 70 років з початку розстрілів нацистами мирного населення у Бабиному Яру. Тисячі людей різних національностей, віросповідань і політичних поглядів знайшли тут свій останній спочинок – полонені червоноармійці та українські націоналісти, євреї та роми, православні священнослужителі й прості кияни.

Традиція вшанування пам'яті жертв трагедії Бабиного Яру започаткована 29 вересня 1966 року – в 25-ті роковини розстрілів у Бабиному Яру відбувся стихійний багатотисячний скорботний мітинг української інтелігенції, де, зокрема, виступили Іван Дзюба та Віктор Некрасов, український та російський письменники-дисиденти.

Іван Дзюба про це згодом писав так: "Темні людиноненависницькі сили чомусь для своїх моторошних злочинів прагнуть обрати благословенні місця природи – певно, з інстинкту наруги над духом життя. Так, чудова окраїна Києва – Бабин Яр – стала місцем, куди більшовицька влада потай скидала жертв Голодомору 1933 року. А через вісім років фашистські загарбники обрали Бабин Яр місцем застрашливої демонстрації своїх методів "остаточного вирішення єврейського питання", тобто винищення євреїв як нації, а водночас – і розправи з усіма своїми політичними противниками та з непокірними людьми різних національностей, не в останню чергу – українцями, серед яких і наша видатна поетеса Олена Теліга".

З часу відновлення Української незалежної держави 29 вересня стало датою офіційного вшанування жертв Бабиного Яру. До вироблення заходів та їх проведення стали залучатися представники різних громадських і політичних організацій, зберігався паритет щодо пам'яті різних спільнот, представники яких поховані у братській могилі в Бабиному Яру.

На жаль, поточного року все інакше – у розробленому відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 червня 2010 р. № 491 урядовому плані заходів до 70-х роковин трагедії Бабиного Яру не враховано позиції ряду громадських організацій.

Однобокість офіційного плану заходів породжує сумніви щодо щирості співчуття до жертв страшної катастрофи у Бабиному Яру. Урядовий Організаційний комітет з підготовки та проведення заходів до 70-х роковин трагедії Бабиного Яру застосував принцип сегрегації (штучного відокремлення однієї групи населення від цілого), поділивши мучеників нацизму за походженням на обраних, гідних поминання і доброї пам'яті та другорядних.

Такі дії влади негативно сприймає широка громадськість. Зокрема, представники громадських організацій ромів у заяві, розповсюдженій у ЗМІ, прямо говорять про План заходів до 70-річчя трагедії Бабиного Яру, запропонований Організаційним комітетом, як такий, що робиться "на кістках предків народу рома, ігноруючи пам'ять жертв голокосту розстріляних ромів у Бабиному Яру. Роми України вважають, що План заходів дискримінаційний і знищує історію народу рома для майбутніх поколінь".

Все це, разом узяте, спонукає, на нашу думку, до серйозних висновків: оскільки Бабин Яр є братською могилою, то діяльність Національного історико-меморіального комплексу "Бабин Яр" має будуватися на засадах мультикультурності із врахуванням історичної пам'яті усіх груп населення, що постраждали під час гітлерівської окупації України.

По-друге, у майбутньому Національний історико-меморіальний комплекс "Бабин Яр" має стати національним центром скорботи та примирення, де були б і сакральні символи різних релігій, і музей усіх невинно убієнних. Дорога до вшанування мучеників повинна бути відкрита для всіх.

Дотримуючись багатолітньої демократичної традиції, українська громадськість проведе 29 вересня 2011 року о 12 годині скорботне покладання квітів до пам'ятних знаків Меморіалу "Бабин Яр" і панахиду. Закликаємо всіх людей доброї волі, незалежно від їхнього походження та політичних поглядів, взяти з нами участь у вшануванні пам'яті невинно убієнних синів та дочок української землі.

Заяву підписали більше сотні громадян, ряд громадських організацій і політичних партій



ТЕАТР

Леся РУПНЯК

ТРИ ВИСТАВИ В АНТРАКТІ

З народним артистом України Петром Бенюком ми знаємося так давно, що, здається, сам Львів уже забув, коли і за яких обставин відбулося це знайомство. Що ж до мене, то в моїй свідомості рідне місто асоціюється перед усім з людьми-світочами. Їх, на жаль, не так багато, як хотілося б, але саме вони є його мозком, його совістю, його обличчям. Вони формують ту особливу атмосферу, яку відразу відчувають у Львові приїжджі. Ці люди майже ніколи не працюють у владних структурах, та й їм це непотрібно, адже своїм інтелектом, усією своєю діяльністю вони завжди стояли понад усякою владою, бо були істинно народними слугами: так щедро і безкорисно віддавали вони плоди своєї праці всім, хто тільки хотів їх прийняти. Їх нема ні в списках найбагатших (бо єдиним мірилом їхньої праці завжди було "треба", а не "скільки?"), ні в сумнівних енциклопедіях на кшталт "Хто є хто" (бо не мають ні потреби в дешевій славі, ні коштів, щоб за неї платити). Як ви вже здогадалися, йдеться про справжню еліту нації, її мозок і совість – інтелігенцію. Я сказала б навіть – рафіновану інтелігенцію, бо далеко не кожний, хто має освіту і певне становище в суспільстві, має право так називатися. Петро Бенюк – має. І не тільки тому, що він – Талант, глиба, а передовсім тому, що уявити собі Національний академічний український драматичний театр імені Марії Заньковецької без нього – просто неможливо. Але найбільше наше з вами щастя – що він такий там не один, що всупереч всім житейським перипетіям цей театр зумів не розгубити ці таланти, не розсипати Божі перли десь по закутках. Щоправда, я ніколи не питала, чи затишно їм, чи мають стимул до життя і праці, бо вже тривалий час вважаю ці запитання риторичними. Театр живе, як усі ми, і має ті самі проблеми й труднощі. Але він має ще й важливе покликання, особливу функцію – будити свідомість народу, формувати в ньому бажання й потребу рухатися вперед, а це значить – самому бути трохи попереду.

І ми не можемо закинути заньківчанам брак патріотизму – в усі переломні моменти нашої історії театр виконував свою роль і завдання. А в не переломні?

Ось тут Петро Бенюк мене в черговий раз заінтригував:

– Ви бачили останню нашу прем'єру – "Останній гречкосій" Ореста Огородника?

– Знову щось з класики в новітній інтерпретації? – запитую явно без ентузіазму, знаючи, що останнім часом у репертуарі театру найбільше саме таких вистав.

– Класика! Це справді, до дідька, класика, але яка – новітня! О! То така класика, що ми її щодня бачимо і на вулиці, і по телевізору, і в дзеркалі! Але не хочемо собі признатися, що бачимо, бо так легше жити. Орест Огородник – ви його знаєте як режисера, а він ще й драматург, і добрий драматург! – вирішив через театр акцентувати нашу увагу на нас самих. І йому це вдалося. Подивіться, бо й я там граю. Роль не головна, можна сказати епізодична, але як я її люблю! Подивіться, прошу вас, для мене важлива ваша думка.

Втім, він це сказав уже пізніше, наприкінці нашої розмови. А перед тим була спека. Здавалося, навіть у левів біля Ратуші від спраги потріскали губи. А ми сиділи в одному із львівських скверів і дивувалися, чому так брудно біля лавочок: не працюють комунальні служби чи геть здичіли львів'яни? Не обійшлося й без традиційного "колись", адже давним знайомим завжди є що згадати. Мені послужлива пам'ять відразу підсунула картинку.

Зима. Київ. Хрещатик. Снігу навалило скільки, що машини не встигають його згрібати. Закінчивши всі пов'язані з відрядженням справи, бреду вулицею й відпочиваю душею. Мені так приємно загубитися в просторі київських вулиць і власних думок, що голос, який намагається докричатися до мене крізь сніг, сприймаю, як щось нереальне. Але голос знайомий і впертий. Нарешті знехотя повертаюся в реальний світ і бачу перед собою засніжену фігуру Петра Бенюка в немислимої форми заячій шапці, одне вухо якої опущене, а друге стирчить вертикально вгору. А біля нього два маленьких сніговички.

– Я ось тут вибрався, – каже, – хочу синам столицю показати.

Хлопці від екскурсії, яку їм влаштував татко, були на сьомому небі. І взагалі ця чоловіча трійця аж іскрилася сміхом і щастям. Гарний настрій мимоволі передався й мені.

– Де тепер ваші сини, Петре? – запитую.

– Мабуть, забагато я їх водив у дитинстві до театру, бо обидва обрали акторський хліб. Петро, старший, закінчив акторський факультет театрального університету ім. Карпенка Карого, а Павло – Київський інститут культури, він обрав фах кіноактора. Хлопці мудрі, талановиті, я за них спокійний. Хоч їхній шлях до зірок почався через терня. Петро починав акторську кар'єру в театрі ім. Марії Заньковецької. Спочатку все йшло гладко. Були ролі в двадцяти семи виставах, які йому настільки вдавалися, що навіть коли був призначений дублером, грав прем'єри. Була участь у театральних фестивалях – вітчизняних і міжнародних. Під час фестивалю польської драматургії до 100-річчя Гембровіча про нього дуже гарно відгукувалася польська преса. Мені все це було надзвичайно приємно. Знаєте, я ніколи не думав, що син обере цю професію. Коли після закінчення школи він прийшов до мене і сказав, що збирається йти в театральний, я був шокований.

– Ти? В театральний?

– Я, тату, і саме в театральний.

За мить переді мною постало все його дитинство. Малий, як і майже всі акторські діти, виріс у театрі. Він нічого іншого не знав і не бачив. Мабуть, це рішення прийшло по інерції. Я хотів усе це йому сказати. Хотів переконувати, але я.. забув. Я розумів лише одне: син не готовий до вступних іспитів, він провалиться і змарнує цілий рік.

– З чим ти ідеш в театральний? Що будеш читати?! – я майже кричав.

А він так спокійно:

– Монолог Гамлета, тату.

– Ти?! Гамлета?! – я вже майже не володів собою. – Давай!

І раптом побачив, що моя дитина в мене на очах перетворилася в Гамлета. Петро не просто читав. Він жив думками, прагненнями, бажаннями Гамлета. Він мислив, як він, відчував, як він, діяв, як він. І це було органічно. Це було правильно. Його ніхто не вчив законів психофізики, акторської майстерності. Його взагалі ніхто нічого не вчив. Я заплакав.

– Такий початок віщував непогану кар'єру, – кажу, немало дивуючись, що Петро говорить про роботу сина в театрі в минулому.

– Не склалося. Петра змусили піти з колективу. Ми обидва дуже важко це пережили. Він – бо не зрозумів, у чому провинився, я – бо й досі вважаю, що вістря цієї безглуздої помсти було спрямоване проти мене. Але Бог добрий. Він недаром посилає нам різні випробування. Бо минув час, і все склалося якнайкраще. Петро знайшов роботу: зараз він художній керівник Палацу культури ім. Гната Ходкевича, актор театральної компанії "Бенюк-Хостікоев" (йдеться не про мене, а про Богдана Бенюка), знімається у кіно. До речі, в рекламному ролику фільму Московської кіностудії "Операція "Китайська шкатулка" показують саме епізод, де роль капітана НКВД грає Петро. Це про щось та говорить. У театрі теж залишилися його напрацювання: актори досі користуються його творчими знахідками, зокрема у виставі "Сто тисяч", де він грав роль Романа. Тепер Петрові треба рости, а в тому театрі, яким він є сьогодні, це проблематично.

Молодший син, Павло, як я вже казав, мріє про кар'єру кіноактора. Вже зараз він знявся в більше, як десяти фільмах, і також працює в компанії "Бенюк-Хостікоев".



Народний артист України Петро БЕНЮК

У пам'яті зринає ще одна картинка. Зустріч творчої інтелігенції з трудівниками села. В радянські часи часто практикувалися такі виїзди творчих бригад у села. До складу групи входили письменники, актори, журналісти, музиканти і, звичайно, партійні працівники. Останнім важлива була присутність. Вони, як правило, не втручалися в процес, за винятком, може, виголошення вступного слова, та й то не завжди. Натомість письменники дуже багато розмовляли з людьми на різні теми, традиційно відбувався концерт або вистава, що особливо тепло сприймалося аудиторією. В книжковому кіоску можна було дешево придбати книжки (тоді всі дуже багато читали) і тут же отримати автограф автора. Загалом це була позитивна практика. Однак… гостинні господарі традиційно намагалися нагодувати втомлених гостей обідом, який чомусь дуже швидко перетворювався на грандіозну пиятику. Пригадую, як під час одного з таких виїздів, захмелілі функціонери намагалися в не зовсім тактовний спосіб змусити Петра Бенюка розважати їх гуморесками. Він спочатку опирався, а потім, ніби щось зваживши, рішуче вийшов на середину кімнати і почав читати, копіюючи при цьому всіх без винятку функціонерів, обласних і місцевих. Мені, здавалося, серце зупинилося: пропаде хлопець, – а вони, захмелілі, лише реготалися й показували один на одного пальцями.

– А пам'ятаєте, як колись їздили в складі культпросвітницьких бригад на "далекі села"? – намагаюся і його повернути в ті часи.

– Чому ж не пам'ятаю. Мене часто брали в такі поїздки. Я ж маю амплуа комічного актора. А в народі гумор завжди сприймався і сприймається "на ура". Чесно скажу, що любив такі виїзди. Спілкування з простими людьми дарувало мені багато вражень. Це був дуже цінний матеріал для майбутніх ролей і вже готових образів. Щоправда, я ненавидів фінальні застілля. Дуже вже вони пили. Пили так, наче вже настав кінець світу, не думаючи ні лише про завтра, а й про те, що станеться за годину.

І знову послужлива пам'ять "підкидає" мені епізод з біографії Петра Бенюка.

Весілля. Виходить заміж моя колега. А весільним старостою – Петро Бенюк. Родини молодих – таке собі ходячкове панство совєтського зразка: Мина Мазайло в період перебудови. "Цвенькають" поганою російською з турківськими діалектизмами, дякують великій партії і Леніну, що діток зростили, а ті сподобилися під вінець стати. Гості млявo виголошують тости й активно жують. І тут наш староста взяв ініціативу в свої руки. Люди й незчулися, як їх усіх закружляв вихор справжнього українського весілля. Народного. Традиційного. І враз з'ясувалося, що і господарі, і гості – гарні люди, достойного роду з міцним українським корінням.

– Я часто підробляв у такий спосіб. Зарплати, самі знаєте, які були. Але ніколи не ставився до цієї роботи формально, як до заробітку, хотів, щоб молоді люди в цей важливий у їхньому житті момент відчули, чиї вони діти, якого роду і якого народу.

– Ви про це пам'ятаєте завжди.

– Мене так виховала мама. Родом я з села Битьків на Івано-Франківщині. У нас велике село, то завжди підкреслювали – нафтопромисел, щоб, боронь Боже, не переплутати з іншим. То був гонір – бути з Битькова, бо з нашого села вийшло багато мудрих і талановитих людей. Самих лише акторів – три, а що вже лікарів, інженерів, та неабияких. Дар мені дістався від батьків. Тата в селі називали Швейком, мама дуже гарно співала, а ще вміла копіювати голоси людей. А я… я був заверений, так у нас називали мовчунів, заглиблених у себе людей. Думаю, це були наслідки "щасливого" дитинства. Мої батьки в юності були вивезені на примусові роботи в Німеччину. Там познайомились. Там і одружилися. Цікаво, що шлюб брали в протестантській церкві. Німець, у якого мама працювала, ставився до неї добре, просив, щоб залишилася. Але де… Україна – понад усе. Повернулися додому. Голодували. Я народився в цей важкий час. Коли мене хрестили, стояв тріскучий мороз, мене перестудили так, що відігрівали над блятом (плита для приготування їжі – Л.Р.). З того всього я осліп. Для порятунку вкололи блокаду пеніциліну. Стало ще гірше. А медицина була ще та. Діалог, що відбувся між моєю мамою й лікарем Галіною Антоновною, у нашій родині розповідають понині:

– Доктор, але від тих уколів дитині гірше.

– Будем давать ещо.

– А коли не поможе?

– Увеличим дозу.

Тоді моя тета впала грудьми на колиску і закричала:

– Не дам дитини. Най ліпше вмре своєю смертю, ніж ви маєте його втруїти.

"Лікарку" випровадили за двері. А тато запарив якоїсь трави. Трава допомогла. Я мав жити.

Коли мені було 12 років, не стало тата. Ми, троє братів, залишилися в мами на руках. Я, як старший, розумів, що маю допомагати. В 14 років уже працював помічником кіномеханіка. Зароблені гроші віддавав мамі. Брати завжди цінували це. Пригадую, Микола (сьогодні, на жаль, уже покійний) прислав мені до армії старий годинник. Боже! Яке то було щастя – мати власний годинник! Потім я вступив до Київського театрального інституту Карпенка-Карого. Вчився добре, був першим стипендіатом стипендії імені Олександра Довженка. В двох дипломних виставах грав головні ролі. Але село, мабуть, продовжувало жити в мені якимось особливим способом. Бо коли закінчував інститут, ректор сказав: "Ніколи не думав, що з цього "Гаврила" щось путнє вийде". Мене й досі болять проблеми села. До речі, ви останню нашу прем'єру бачили?

…"Останній гречкосій". Мабуть, я не зумію точно передати на папері почуття, які викликала в мене ця вистава. По-перше, це був один з тих рідкісних випадків, коли автором, режисером і навіть виконавцем однієї з ролей є одна й та сама особа. Інакше кажучи, відсутня інтерпретація режисером авторського задуму й мінімізована інтерпретація образів акторами. В цьому процесі, як знаємо, багато втрачається. Не випадково деякі критики кажуть, що якби драматурги-класики встали з могил і подивилися, як трактуються на сучасній сцені їхні твори, то мусили б вмерти вдруге. Отже, йдеться про максимальну точність задуму. По-друге, дуже вдало підібраний акторський склад. Всі актори – не тільки талановиті, але й уміють працювати на команду, витворюючи гармонійний ансамбль. В результаті маємо не сценічне дійство, а скалок самого життя. Стрижнем усієї вистави є, звичайно, головний герой. Однак, роль Петра Бенюка важко назвати другорядною – таким колоритним, яскравим, справжнім є його Дмитро.

– Дмитро у вас вийшов дуже вже типовим для сучасного українського села, – сказала я пану Бенюку після антракту на виставу, тобто під час другої нашої зустрічі. – **Звідки ви взяли цей образ?**

– Найперше – якнайточніше виконував вказівки автора і режисера вистави Ореста Огородника. Він списав його з чоловіка, який жив чи живе в його рідному селі. Я теж додав дещо із своїх спостережень. Тому й вийшло так натурально.

– Натуральність, власне, ще й у тому, що саме Дмитро, а не головний герой демонструє нам психологічний аспект драми сучасного села. Михайло "правильний", він такий, яким мав би бути сьогоднішній селянин. Натомість Дмитро показує нам, яким цей селянин є насправді.

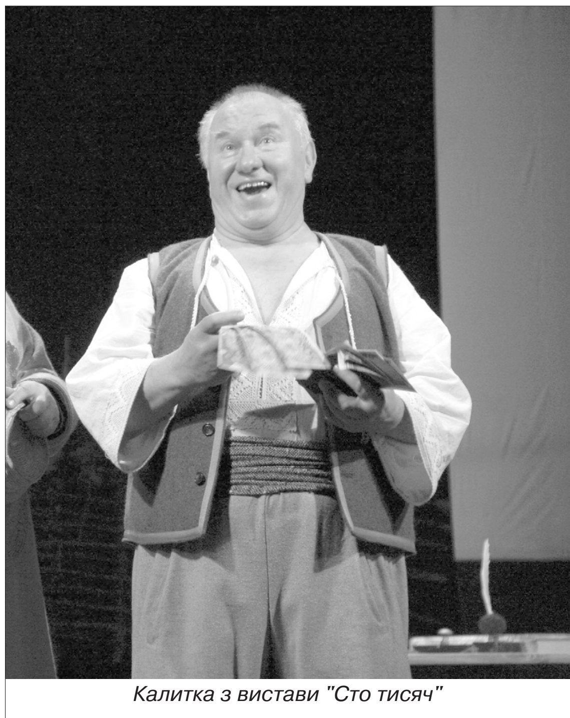
– А він добрий, чесний, працьовитий, але він не бачить перспективи завтрашнього дня. Він знає, що земля – неоцінений скарб, але він відик і не вміє на ній працювати. Найгірше, що він не знає, що має робити в селі. В результаті – потроху спивається. Трагедія полягає в тому, що він це розуміє, і достатньо невеликої іскри, поштовху, щоб в нього все знов стало на своє місце. У виставі таким поштовхом стає заповіт Михайла, який, зневірившись у власних дітях, передає свою землю тим, хто може, на його думку, принести їй більше користі, а також кінцівка вистави.

– "Останній гречкосій" трактується як трагікомедія. На мою думку, це – драма.

– Суспільна драма.

– Гадаю тут можна говорити про злиття жанрів, які й без того є достатньо близькими. З одного боку це драма, суспільно-політична драма. Бо, власне, не вирішені політичні колізії довели суспільство до такого стану. З другого – це глибока трагедія, яка полягає перед усім у вимиранні українського села, й руйнації душі, яка відбувається по вертикалі. Трагічним є й кінець вистави. І знову ж таки, трагедія не в тому, що головний герой вбиває депутата: він знищує тільки поверхневе, видиме зло. Трагедія в тому, що чинить він це від безвиході: руїна вже з'їла навіть те найдорожче, що він мав – родину, дітей. Його смерть є логічною – як усвідомлена втрата сенсу буття.


Дмитро з вистави "Останній гречкосій"


Калитка з вистави "Сто тисяч"

– Ця вистава змушує всіх нас замислитися над днем сущим, над тим, що з нами відбувається, і в цьому її велика цінність.

– Цікавий процес. Коли в українського господаря силоміць відбирали землю, а самого знищували морально і фізично, він продовжував жити в своїх дітях і внуках. Коли ж йому цю землю повернули, він – помирає.

…Антракт. Ми знову змушені були перервати нашу розмову, щоб я змогла пригадати собі ще одну виставу за участю Петра Бенюка: "Сто тисяч" за п'єсою І. Карпенка-Карого. Класика, яку знаємо зі шкільної парти. Що, здавалося б, можна тут зробити нового? А Бенюк – зробив. Разом з режисером Орестом Огородником. Його Калитка – не скупець, якому світ заступила жадібність до багатства, яким у даному випадку є земля. На наших очах знову розгортається глибока внутрішня трагедія головного героя. І вона – від любові. Величезної любові до рідної землі, яка воістину є неоціненною. Це глибоко психологічна роль. І саме в ній, можливо, якнайяскравіше проявився талант Петра Бенюка, вірніше, одна з його багатьох граней.

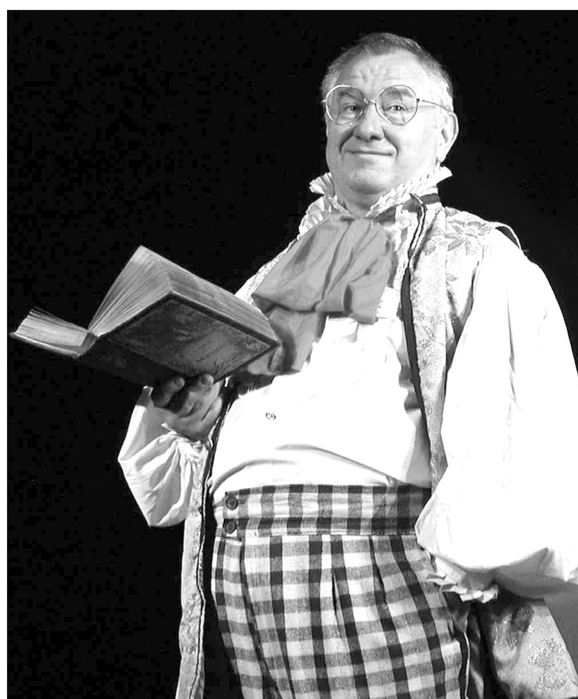
– Пане Петре, ви разом з режисером в трактуванні цього образу дещо відійшли від оригіналу.

– Я розумію це інакше. Ми увиразнили його. Висунули на перший план ті риси, які в Карпенка-Карого були приглушені. Адже ми дивимося на його героїв крізь призму часу. Знаємо, на відміну від автора, що сталося з нами усіма потім. Але справа не в тому. Ми просто прочитали це все інакше. Станіславський казав, що навіть одну фразу можна читати з сорока чи навіть шістдесятьма інтонаціями. І щоразу вона буде звучати по-новому. Ми прочитали цілу виставу.

– Ким для вас є Калитка?

– Це дуже близький мені образ. Гадаю, він має бути близьким кожному з нас. Щоб його увиразнити, я навіть ввів у текст слово "жеброта", яким Калитка зневажливо обзиває всіх. Адже він сам недавно був жебраком і ціле життя намагається вибратися з цього болота. Земля для нього не просто багатство – свобода душі. Натомість оточення тягне його назад,бо хоче відразу користуватися набутими благами.

– Ви змінили навіть кінцівку.




Сцени з вистави "Коханий нелюб"

– Так. Разом з режисером. Розумієте, в автора навіть смерть цього героя є фарсом: він вішався, а його витягли з петлі. І наново прирекли на душевні муки. Мій Калитка страждає так глибоко і сильно, що мучити його далі було б не гуманно. Він застрелився, бо бачив безвихідь, втратив сенс буття. Не гроші. Ні. А саме сенс.

– Не знаю, що сказав би Карпенко-Карий на такі зміни, якби встав з могили, але, якби він жив разом з нами, гадаю, йому б сподобалося.

– Дякую.

І знову про роль другорядну, але таку, яка, завдяки таланту Петра Бенюка, виглядає головною. Йдеться про роль слуги Онисима у виставі "Коханий нелюб" за п'єсою Я. Стельмаха. Загалом ця робота театру невдала. Перша дія настільки млява, що глядач мимоволі задумується, що він тут робить. Аж ось на сцені з'являється Бенюк. З цієї хвилини змінюється абсолютно все. Артист, здається, без видимих зусиль, не тільки "тягне" на собі все дійство, а й робить його смішним, захоплюючим, інтригуючим, як, зрештою, й вимагає жанр.

– Пане Петре, скажіть, як вам вдалося так органічно вписатися в образ театру і в образ Львова?

– Якщо мені щось і вдалося, то, певне, тому, що я… не намагався й не намагаюся нікуди вписуватися. Я цим живу. І вірю в силу мистецтва, і в щасливу долю України і, зокрема, цього міста, яке стало для мене рідним. Знову звернуся до Станіславського, який казав: якщо ти не віриш в обставини, чи повірить хтось тобі? Але все сталося не відразу. Був довгий і важкий шлях. До театру імені М.Заньковецької мене, молодого актора, запросив Сергій Данченко – тоді головний режисер театру, який часто бував у нас в інституті. Приїхали ми з дружиною – на останньому курсі я встиг одружитися – з торбою в руках і шатківницею під пахвою. Останню подарували "на хазяйство" її батьки. Моя мама побачила невістку і сказала: "Весілля робимо обов'язково". Позичила триста рублів і гуляли три дні. Далі почалися будні. В театрі мене не прийняли. Перших п'ять років думав утікати. Успіх прийшов у дитячій виставі "Принцеса і огородник". Але це був важкий успіх: глядачі, критики і навіть обласне керівництво хвалили, а в театрі – тихо "доїдали". Інший, менш чіпкий, давно би здався. Я затявся і працював, роботою доводив свою правоту. Було важко боротися з різними групками. А тоді навіть у партію прийняли, як у свою компанію. Зрештою, я й не намагався боротися. Я працював. І вчився. Тим більше, що довкола було багато по-справжньому талановитих людей.

– Чому було? А зараз?

– Зараз, на жаль, інші критерії.

– Не розумію.

– Що тут розуміти? Внутрішнє життя театру завжди було складним. Але талант рано чи пізно все одно пробивався. Тепер… Талант змушують пам'ятати, що він… теж хоче їсти.

– Йдеться, очевидно, про кризу… Але глядача в театрі не бракує.

– Люди люблять театр по інерції.

– То в чому ж проблема?

– В тому – і це проблема не лише театру, а й українського мистецтва в цілому, – що провідні позиції позаймали люди, які люблять не мистецтво, а себе в мистецтві. Зрештою, театр – це дзеркало, в якому відбивається держава.



НАШ ДАЙДЖЕСТ

"НЕ СУДИТИ, А ДУМАТИ!"

Ліна Костенко – про високовольтну лінію духу шістдесятників, їхніх попередників і ймовірних спадкоємців

Ліна Костенко стала почесним професором Національного педагогічного університету ім.М.Драгоманова (див. "День" №168). Це була зворушлива подія. Наповнена справжністю. Очевидно, через те, що Ліна Василівна використала її як нагоду сказати "кілька людям необхідних слів". Зокрема і доньці Оксані Пахльовській. У вигляді своєї нової книжки "Мадонна перехресть" із присвятою їй: "*Я вчу Тебе, як мову іноземну, // як знаки, зашифровані в гербі. // Я вдячна Богу, що послав на землю // шляхетну душу, втілену в Тобі*". (18 вересня пані Оксана відсвяткувала ювілей.)

Збірка – дуже особиста. До неї увійшли нові, а також раніше не друковані поезії різних років. Вона "пересипана" фото з родинного альбому. Подарунок став цілковитою несподіванкою, і пані Оксана, природно, розчулилася. Далі був мовчазний діалог мами й доньки: посмішки, сльози на очах, обійми... Аудиторія збагнула, що є свідком отого "вогнику дому", як написано в "Мадонні перехресть".

Щоб передати цю атмосферу, ми вирішили побудувати матеріал на фрагментах виступів Ліни Костенко, Оксани Пахльовської, Валерія Шевчука й решти присутніх. Наші ремарки тут зайві. Хіба що додамо уривок з інтерв'ю пані Оксани "Дню", яке незабаром вийде друком. Він – про її взаємини з Ліною Василівною, тому здався доречним.

Ліна КОСТЕНКО: – Як ви знаєте, панує думка, мовляв, зараз головне – економіка: дешевий газ, добробут народу, а потім розпочнеться розквіт культури. Неправда. Згадайте, коли створювалися великі твори. Не тоді, коли художник чи письменник перебував у найкращому становищі. Так, Сервантес писав "Дон Кіхота", живучи у трактирі з ласки трактирника, який сам вже потрапляв у боргову яму. Одначе Сервантес створив шедевр. Так от, гуманітарна аура нації повинна бути насамперед. (Одинадцять років тому я читала доповідь на цю тему в Києво-Могилянській академії. А гуманітарної аури нації як не було, так і немає.) Ясно, вона не вирішує всіх суспільних, соціальних проблем, але дає той ушляхетнюючий образ нації, що не соромно з'явитися у світі. Одним із найяскравіших спектрів оцього ушляхетнюючого образу є література. Моя ідея-фікс: література – та високовольтна лінія духу, яка проходить крізь віки. Донька Оксана у мене десь знайшла рядок, що то – високовольтна лінія Голгоф. Теж правда. Тому що люди, котрі по-справжньому присвячують себе культурі рідного народу, які знають, що роблять, часом за це розплачуються життям.

Ще одне – рух опору. Камю сказав, що світ ділиться навпіл: на чуму та її жертв. І наше завдання – не стати на бік чуми. Тому хочу нагадати, що в Україні була згадана високовольтна лінія духу. Коли чинився справжній опір системі. А він чинився завжди. Ще за часів Шевченка. Шістдесятники також становили високовольтну лінію духу і хотіли її передати наступним поколінням. Головне, щоб було кому взяти.

Як писав Василь Стус, була "малесенька шопта". То вже потім історія нас рубрикувала як шістдесятників. А після того пішли сімдесятники, вісімдесятники, дев'яностики, двотисячники. А далі що? Покоління не може розподілятися на десятиліття. Одним вистачає рік-два, щоби спалахнути, а іншим – і життя замало. Мікеланджело у свої 89 сказав, що пізнав у мистецтві тільки ази. Геній завжди пізнає тільки ази під кінець життя. Так що не вірте цій рубрикації. Краще оперуйте поняттями "плеяда" чи "когорта". Ми і стали шістдесятниками, тому що були когортою. Нас об'єднували спільні цінності та взаємоповага. Не знаю іншого покоління після нас, щоб так поважали один одного.

Далі. Нормальному письменнику треба народитися талановитим. От народилася талановита людина – і пиши собі. В Україні все ускладнюється: режими всілякі й мова, за яку треба боротися. "Язык, – казав Горький, – это первоэлемент литературы". А українцям потрібно боротися за свій перший елемент. Шістдесятники зробили багато в тій боротьбі. Особливо перекладачі: Лукаш, Кочур, Попович. Вони рятували мову в радянські часи! Певно ж, не для того, щоб нині її спускали на російський мат. Може, хтось думає, що це епатажно, цікаво. Це нецікаво. Я вам скажу, що все починається не з епатажу і скандалів. Справжні справи починаються із солідарності та поваги один до одного, чого тепер немає.

Коли шістдесятники вели оцю високовольтну лінію духу, дехто з них навіть загинув, дехто з них був заборонений, а дехто – не витримав, і це вдарило по особистих долях і творчості. Не судитимемо, а думатимемо. Насамперед слід думати, а то сьогодні такі швидкі присуди. Давайте будемо глибшими і поряднішими. Даль казав (дуже люблю цього благородного чоловіка): "Чая в своем противнике порядочного человека". Коли сперечаєтесь з кимсь, сподівайтесь, що він – чесна людина. Якщо ж ні, тоді вже ставте на місце й боріться. Бо не варто суспільство засмічувати ворожістю. Так от, шістдесятники боролися, а як треба було вже передати високовольтну лінію духу, то, власне, її не взяли. Настав час інший. Уже постала вільна держава. То чому держава, за яку покладено стільки людських життів, замість справжнього ставлення до себе, отримала пофігізм?! Чому, сказати б, був перекривлений Сосюрин вірш "Любіть Україну"? Комусь він здався смішним, і перекривили: "Любіть Оклахому". Долюбилися Оклахому. Ну, і що?


Оксана ПАХЛЬОВСЬКА і Ліна КОСТЕНКО

Був Симоненко, який писав, що "вибрати не можна тільки Батьківщину". Один письменник написав, а може, десь купити собі батьківщину. Для того, щоб купити нову, стару доведеться продати. Так нечесно.

Думаю, вас, молодих, це не зачепило, тому що істина прокладає шлях крізь покоління й віки. От коли шістдесятники прийшли, то між ними і 20-ми роками був провал – соцреалізм. Ми ж шукали ті 20-ті роки і з ними поєдналися. Зараз між нами й наступниками теж провал, тому що не любимо матерщину і комерціоналізм. Я чогось сподіваюся, що саме ваша генерація цю естафету прийме. Вона вже зовсім інша. Помітила, що їй не потрібні погані напрацювання.

Один кавказець сказав, що можна прожити без вугілля, а без гідності – ні. Білогвардійський генерал Корнілов також говорив: "Я ничего не боюсь, кроме позора России". Коли у нас з'являться люди, які нічого не боятимуться, крім ганьби України, тоді буде Україна. Я сподіваюся, що це будете ви, молоді.

Олена БОЙКО, *директор видавництва "Либідь":*

– Мені здається, що наша зустріч – це фамільна цінність. Колись ви зможете сказати своїм дітям та онукам, що слухали Ліну Костенко.

Інколи "Либідь" називають видавництвом Ліни Костенко. Ми такої честі ще не маємо, проте вдячні поетесі, що довірила нам видання власних творів. Хочу відкрити таємницю, про яку вам не скаже жоден дослідник її творчості. Усім відомо, що поетеса нічого не боїться: вождів, режимів, неприятливих обставин... Однак я знаю, чого насправді вона боїться: сигнальних примірників своїх книжок. *(Оплески.)*

Уже склалася традиція святкувати ювілей із новинкою. Те, що зараз скажу, стане приємною несподіванкою для всіх (за винятком кількох людей, безпосередньо причетних до цього задуму). І для пані Оксани, звісно, також. Нині не презентація книжок, а прем'єра книжки! Ось – сигнальний примірник поетичної збірки Ліни Костенко "Мадонна перехресть" із присвятою доньці! Із великою довірою до свого читача автор відкриває родинний альбом, ніби запрошує на вогник земного дому всіх подорожніх на шляхах і перехрестях буття. Велике спасибі їй за це.

Оксана ПАХЛЬОВСЬКА, *письменниця, культуролог, завідувачка кафедри україністики Римського університету "Ла Сап'єнца":*

– Я перепрошую за таку емоційну реакцію на цю несподіванку. Ну хоч би хтось натякнув, що таке готується. А то ж ні! Дякую мамі за неймовірно дивовижний і непояснимий для мене подарунок! *(Пауза, яку аудиторія заповнює оплесками.)*

– Насправді дуже складно знайти рівновагу між дочкою і колегою, – сказала пані Оксана в інтерв'ю "Дню", яке незабаром вийде. – От коли мама говорить, що вільно дихає в Чорнобилі, розумію: вона як письменниця повинна була це пізнати, але мені як дочці таке боляче чути. І як знайти грань, де закінчується одне й починається інше?

Між мною і мамою, між Україною та Італією немає кордонів і всіх тих фальшивих речей, що руйнують людську психіку й людську душу. Тут є свій мікрокосмос ще дитячих страхів, переживань за мамині переслідування, заборони... Бувають моменти, коли ми, напрацьовані, розмовляємо цілу ніч і надранком ще не можемо розійтися. Урешті, зіпремося одна одній на плече, щоб трохи подрімати. Коли любиш своїх найближчих любов'ю, випробуваною часом, солідарністю, спільною роботою, то це дуже великі людські набутки.

– Я себе запитую, чому сьогодні мама заговорила про шістдесятників, – продовжила свій виступ пані Оксана, – чому тут є Валерій Шевчук. І мені соромно перед ними через те, що моє покоління не підхопило цю високовольтну лінію духу. На запитання "Чому нині Україна в такому стані?" Новодворська відповіла коротко: "Тому що герої національно-визвольних змагань – у могилах, а їхні нащадки – на пляжі".

Насамкінець прочитаю уривок маминого вірша:

Доки ж ці пута, пора і звільнить.
Де ж ви, мої золоті пасторалі?
Літо літає і осінь дзвенить.
Розпач накручує чорні спіралі.
Де ж мого слова хоч би хоч луна?
Знову пішла Україна по колу.
Знову і знову, ще раз у ніколи?!
Хочеться чуда і трішки вина.

Резюме таке: Україна європейська почнеться тоді, коли кожен з нас зробить мале або велике чудо, відчуваючи себе частиною гідності і свободи, які є кодом української історії та історії європейської.

Валерій ШЕВЧУК, *письменник, перекладач, літературознавець:*

– Є така гра: до слова добирається два-три означення. Часто вони відповідають предмету, якого стосуються. Отож коли я згадую, бачу, чую, читаю Ліну Костенко, на думку спадають такі означення: героїчна жінка і жрекиня честі у мистецтві.

Завжди в українській історії поруч із чоловіками, серед яких була незмірна кількість героїв (бо гинули завжди найкращі), ішли героїчні жінки. Назву кілька прикладів. Ось Роксолана. Хтось скаже, мовляв, яка ж то героїчна жінка, що просто силою випадку стала султаншею? Мало хто знає, що в час, коли вона була дружиною султана, припинилися турецькі нашестя на Україну і значно зменшилися татарські. Крім того, Настя Лісовська була поетесою. Зараз у Туреччині видано великий том її поезій – листування із падишахом у формі віршів. (Я сам бачив.) А чи не була героїчною жінкою рідна сестра Михайла Драгоманова Олена Пчілка?.. Письменниця, громадська діячка, вихователька дітей у рідній культурі. Про її доньку Лесю Українку Франко написав: "Єдиний мужчина на всю соборну Україну". Можна сказати, що нині Ліна Костенко – єдиний мужчина на всю соборну Україну! (Бурхливі овації.) Знаю її давно і з певністю це можу стверджувати. Крім героїчної жінки, Ліна Василівна – жрекиня мистецької честі. У мене є афоризм: ніколи не намагайся досягнути того, щоб муза прислуговувала тобі в мистецтві. Якщо хочеш бути справжнім митцем, стань слугою музі. Бо вона – богиня мистецтва й у тих, хто хоче перетворити її у служку, забирає талант. Цього мого афоризму поетеса, мабуть, не чула, але вона його знала душею. Засвоїла і поставила як дороговказ. Чоловіки ламалися і відступали, а Ліна Василівна – ні. Вона – людина високодуховна. Тільки високодуховні стають митцями. А для того, щоб бути жрекинею честі у мистецві, треба було багато від чого у цьому тлінному, загребущому й такому непевному світі відмовитися. Бо світ – не лише Боже пристанище, а й пристанище Його антипода.

Олена ФЕДОРЧУК, *студентка філологічного факультету (VI курс) Національного університету ім.М.Драгоманова:*

– Ліна Костенко наживо – це фантастика! Її поезією захоплювалися мої батьки. Те захоплення й мені передалося. Зрештою, воно не могло не передатися. Вірші Ліни Василівни афористичні за змістом – у них істина: "Коли в людини є народ, тоді вона уже людина". Також у них відчувається смак до життя: "Двори стоять у хуртовинні айстр. // Яка рожева й синя хуртовина". А найголовніше, коли в нашому суспільстві є такі авторитети, як Ліна Василівна, розумієш, що "Вони – як Атланти, держать небо на плечах. Тому і є висота".

Олена УМБЕРЧИК, *випускниця філологічного факультету Національного університету ім.М.Драгоманова:*

– Коли я дізналася, що в нашому університеті виступатиме Ліна Костенко, залишила всі справи і прийшла. Ви звернули увагу, яка в аудиторії була тиша упродовж усіх двох годин... А це тому, що йшлося про справжнє. Ліна Василівна – носій СПРАВЖНЬОГО! Колись вона згадувала, як її чоловік Василь Цвіркунов говорив, що люди ніколи не перестануть любити те добре, що є в них самих. Ні, не перестануть! Як у всі часи, вони будуть спраглі любові.

Підготувала Надія ТИСЯЧНА, "День", ч.170–171, п'ятниця, 23 вересня 2011

Ігор ДАНИЛИХА

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

"КОЛАБОРАНТИ" ВИЙШЛИ ДРУКОМ

У Львові стоїть суха й тепла погода, яку так і хочеться назвати золотим вереснем. Цей евфемізм, щоправда, зіпсутий спогадами про вересень 1939 року, з якого у Львові розпочалася кривава осінь.

Музей "Тюрма на Лонцького" за часів української влади був одним з основних об'єктів Інституту національної пам'яті. Не стало української влади, "закінчилася" й пам'ять. Але музей працює й бореться. Працює експозиція, проводяться громадські, пропагандивні, просвітницькі заходи. Щонеділі тут відбуваються лекції, творчі зустрічі, читання, демонстрації тематичного документального кіно.

Минулої неділі саме в актовому залі музею, за який служить тюремний коридор, відбулася презентація книжки "Колаборанти" Василя Шпіцера. Умовними опонентами йому виступили публіцист Ярослав Сватко та лауреат Шевченківської премії Ігор Калинець, поет і дисидент. Власне, вони й не були опонентами, а лише учасниками живої надзвичайно актуальної дискусії.

Ідея цієї праці у Василя Івановича Шпіцера виникла на ґрунті антиукраїнської кампанії з боку російських імперіалістів, польських шовіністів. Найстрашніше є те, що ці "-істи" мають прихильників у європейських структурах. Паплюження України триває всюди: і ззовні, і всередині.

Василь Шпіцер у своєму вступному слові зазначив, що ті, хто колаборував, або ж і служив у Вермахті, намагаються судити українців – Дем'янюка, Калимона, влаштовуючи над ними судилища, аби приховати свої злочини проти людства.

Автор у своїй невеличкій за обсягом, але глибокій за змістом праці зумів розкрити і сутність терміну "колабораціонізм" і приналежність до цього явища практично усіх держав Європи. У списку держав, які тісно співпрацювали з гітлерівською Німеччиною, Україна явно пасе задніх, пропустивши поперед себе і зухвалу Росію, і нібито дружню Польщу, а також Угорщину, Румунію, Хорватію й Словаччину. Василь Шпіцер, фактично, першим почав розорювати ниву цієї незвіданої теми.


Виступає Василь ШПІЦЕР

Ярослав Сватко у своєму виступі відмовився опонувати автору в темі європейського колаборантства, зазначивши при тім, що не вважає себе кращим за автора дослідником саме в цій площині. Я.Сватко акцентував увагу на тому, що в державі відсутня концепція опору інформаційній війні, яка ведеться проти України. Тому, він зазначив, Василь Шпіцер своєю працею долучився до партизанського руху в цій війні, яку ведуть не так багато осіб.

Ігор Калинець похвалив автора і рекомендував йому ще кількох, ознайомитися з творами "орачів цієї ниви". І.Калинець також розповів про колаборантство на особистому рівні серед інтелігенції та й не тільки в СССР, а також навів кілька цитат Я.Дашкевича про колабораціонізм.

А далі ведуча презентації, відома журналістка Вікторія Садова, яка тепер працює у музеї "Тюрма на Лонцького" і доклалася якнайбільше до організації заходу, надавала слово для виступів почесним гостям та усім охочим.

Микола Пшевлоцький зазначив, що, окрім захоплення публіцистикою, В.Шпіцер є активним партійцем і був хорошим міським головою, а також повідомив присутнім, що агенція "МедіаСтар. Топ-100" днями визнала В.Шпіцера найкращим мером Львова за 20-ліття Незалежної України.

Науковець Петро Шеремета запропонував перекласти текст книжки російською та англійською і розповсюдити її на Схід і на Захід, а особливо для депутатів Європарламенту, які голосували проти Степана Бандери, чим розсекретив в деякій мірі плани видавця книги – ЛОО КУН. Богдан Горбовий від імені Товариства наукових викладів ім. П.Могили висловив вдячність автору презентованої книжки і задекларував готовність здійснити переклад англійською.

Гість з Івано-Франківська, голова ОО КУН Богдан Борович висловив вдячність за запрошення, подякував своєму колезі колишньому міському голові Львова, а також розповів про розкопки на Франківщині у Дем'яновому Лазі та с. Пшеничниках. Його розповідь ілюструвалася на екрані документальними кадрами. Богдану Боровичу за сприяння львівських конгресівців вдалося домовитись про співпрацю з музеєм у галузі досліджень періоду окупації Західної України у 1939–1941 рр. в обмін на домовленість проведення презентації книжки В.Шпіцера в Івано-Франківську.

Після недільної презентації демонструвався кінофільм "Золотий вересень" львівських кінодокументалістів, назва якого жодного стосунку не має до Львівської золотої осені, а розповідає про пекельні події на Західній Україні 1939–1941 рр.

НОВІ ВИДАННЯ

ДВАДЦЯТЬ ІМЕН З КОГОРТИ СТРАДНИКІВ ЗА УКРАЇНУ

У столичному музеї літератури презентували книжку "Біля витоків Незалежності"

Володимир МАНЬКО



Вихід у світ цієї книжки приурочений до двадцятиліття відновлення Незалежності України. Книжка присвячується мільйонам українців, які були безневинно убієнними та поклали своє життя на вівтар боротьби за Україну.

На трьохстах сторінках детально описується життєвий шлях та перипетії боротьби двадцяти прометеїв української ідеї – Кирила Осьмака, Петра Григоренка, Віктора Некрасова, Олекси Гірника, Данила Шумука, Олекси Тихого, Василя Макуха, Алли Горської, Григора Тютюнника, Анатолія Солов'яненка, Володимира Маняка, Юрія Литвина, Василя Симоненка, Юрія Іллєнка, В'ячеслава Чорновола, Василя Стуса, Івана Миколайчука, Валерія Марченка, Володимира Івасюка та Назарія Яремчука.

У своєму виступі під час презентації керівник проекту "Шляхом українських патріотів", в рамках якого вийшла книжка, Арсеній Пушкаренко сказав, що робочий групі, яка готувала це видання, вдалось успішно поєднати молодечий запал та досвід старшого покоління. "Серед двадцяти страдників, зібраних у цій книзі, є і відомі, і не відомі широкому загалу імена, як, наприклад людина-легенда Данило Шумук, котрий провів 42 роки (!) по різних в'язницях. Такі люди мають бути уособленням України, її гордістю", – наголосив Арсеній Пушкаренко.

"Двадцять постатей – це лише частина з когорти українських патріотів, яких, насправді були мільйони", – зазначив упорядник і редактор книжки, редактор Української літературної газети Михайло Сидоржевський. "До цієї книжки не увійшли такі знакові для ХХ століття особи, як Євген Коновалець, Степан Бандера, Роман Шухевич, Андрій Мельник. Тож, сподіваюсь, що ідея знайде продовження і незабаром побачать світ наступні видання проекту "Шляхом українських патріотів ". Бо в наші підлі і скупі часи українське суспільство конче потребує саме таких героїв і подібні проекти неодмінно ляжуть цеглинками у підмурівок омріяної нами майбутньої України", – сказав Михайло Сидоржевський.

Слово мали члени редакційної ради презентованого видання: голова ВТ "Просвіта" Павло Мовчан та голова Національної спілки театральних діячів Лесь Танюк. Павло Мовчан наголосив на тому, що майже усі українські патріоти, імена яких ми бачимо у книжці, були вбитими у різний спосіб – від прямого фізичного знищення до послідовного систематичного упослідження з метою знищення, а, за словами Леся Танюка, лише духовність зможе витягнути нас, українців, з того скрутного становища, в якому ми сьогодні опинились у власній країні. На презентації виступили також Атена Пашко, Євген Гірник, Олександр Бригинець, Наталя Осьмак, Євген Лупаков.

Книжка "Біля витоків Незалежності" має зайняти своє місце на полиці кожного політичного та громадського діяча, який сьогодні не згоден з діями чинної української влади, що має тяглість не від борців за волю України, а від тих, які їх нищили. Життєвий шлях кожного з двадцяти страдників додасть наснаги на боротьбу та доведе просту істину – нація не вмре доти, доки існує хоч одна людина, яка за неї бореться.

ВАКХАНАЛІЯ

МУЗЕЙ БОРИСА ГМИРІ – ПІД АРЕШТОМ



Поки високопосадовці України дбають про "Русскій мір", українську духовність знищують!!!

Печерська Виконавча служба арештувала музей-квартиру славетного українського співака Бориса Гмирі через борги за видані "Щоденники Бориса Гмирі". Міністерство культури України через обмежене фінансування не змогло викупити наклад видання й забезпечити ним українські бібліотеки.

На численні звернення спадкоємиці Гмирі Ганни Принц не відгукнулися ні чиновники від влади, ні меценати. Геній, який досяг вершини світового мистецтва, виявився Україні не потрібним.

У стані відчаю Ганна Принц звернулася з відповідними телеграмами до Президента України, Прем'єр-міністра, Голови Київської міської адміністрації з проханням не допустити ганебної конфіскації багатющої спадщини найславетнішого українського співака.

В разі невтручання української влади вона обіцяє звернутися за захистом до ЮНЕСКО.

Телефон для небайдужих (044) 279-17-07.

Власна інформація


Ганна ПРИНЦ



"НАРОДНИЙ АДВОКАТ" ДІЄ

До мене останнім часом звертається багато людей із запитанням, які зміни в оплаті за подання позовної заяви станутьcя в зв'язку з Законом "Про судовий збір", який набуває чинності з 1 листопада 2011 року і в якому йдеться про нові ставки судового збору та інші нововведення. Гадаю, ця консультація буде корисною для всіх читачів газети.

Марина КОТОК, юрист.

ПЛАТИТИМЕМО БІЛЬШЕ

Відповідно до частини 2 статті 79 Цивільного процесуального кодексу України, розмір судового збору, порядок його сплати і звільнення від сплати встановлюються Законом. Разом з тим, відповідно до пункту 5 Прикінцевих та Перехідних положень, до набрання чинності законом, який регулює порядок сплати і розміри судового збору, судовий збір при зверненні до суду сплачується у порядку і розмірах, встановлених законодавством для державного мита.

Аналогічна норма міститься у Кодексі адміністративного судочинства України.

З 1 листопада 2011 року набирає чинності Закон України "Про судовий збір", який змінює ставки судового збору, що сплачується при поданні до суду позовних заяв, скарг, а також за видачу документів судом.

Згідно із статтею 4 Закону України "Про судовий збір", судовий збір справляється у відповідному розмірі від мінімальної заробітної плати, встановленої Законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна заява або скарга подається до суду, – у відсотковому співвідношенні до ціни позову та у фіксованому розмірі. Так, з 1 листопада 2011 року за подання позовної заяви майнового характеру ставка судового збору становитиме 1 відсоток ціни позову, але не менше 0,2 розміру мінімальної заробітної плати та не більше 3 розмірів мінімальної заробітної плати, за подання позовної заяви немайнового характеру – 0,1 розміру мінімальної заробітної плати. Для порівняння, відповідно до норм, які діють до набрання чинності нових, мито за подання позовної заяви майнового характеру справляється у розмірі 1 відсотка ціни позову, але не менше 3 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і не більше 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Тобто на даний момент мінімальний платіж при поданні позову майнового характеру становить 51 гривню, а з набранням чинності нового Закону мінімальний платіж становитиме 197 гривень, а з першого грудня 2011 року у зв'язку з підвищенням мінімальної заробітної плати до 1004 гривень – 200,8 гривні відповідно.

Аналогічна ситуація при поданні адміністративного позову: за подання адміністративного позову майнового характеру необхідно буде сплатити 1 відсоток розміру майнових вимог, але не менше 0,1 розміру мінімальної заробітної плати та не більше 2 розмірів мінімальних заробітних плат. За подання адміністративного позову немайнового характеру – 0,03 розміру мінімальної заробітної плати (від 29,55 грн.), на відміну від сьогоднішніх 3,4 грн.

Серед іншого, Закон передбачає, що за отримання роздрукування технічного запису судового засідання справляється плата у розмірі 5 гривень за аркуш паперу, у тому випадку, якщо особа захоче отримати електронну копію технічного запису судового засідання, вона зобов'язана буде сплатити 15 гривень.

Звертаємо увагу також на те, що Закон вносить зміни до чинних процесуальних кодексів, і з 1 листопада 2011 року сторони не будуть змушені оплачувати витрати на інформаційно-технічне забезпечення розгляду справи у зв'язку з виключенням останніх зі складу судових витрат.

"Я разом з мамою проживаю в будинку, на який у нас нема жодних документів, окрім будинкової книги. Сім'я вселилася в будинок за часів розпаювання підприємства, на якому працювала моя мати. Так сталося, що після вселення в будинок сім'я не отримала жодних документів, які б підтверджували її право на будинок. Зараз поряд з нашим будинком починається будівництво, яке створює нам певний дискомфорт. Чи маємо ми з мамою право власності на будинок, і чим це можна підтвердити?" **– запитує Оксана Ф.**

– Дійсно, за обставин, що склалися, права власності на будинок ні п. Оксана, ні її мати не набули, проте цивільний кодекс України передбачає такий інститут, як набуття права власності на підставі набувальної давності. Слід додати, що звернення з таким питанням не рідкість, оскільки доволі часто людина опиняється у ситуації, коли їй немає чим підтвердити право власності на нерухоме майно, яким вона користується десять, двадцять років чи навіть впродовж цілого життя.

Відповідно до статті 344 Цивільного кодексу України, особа, яка добросовісно заволоділа чужим майном і продовжує відкрито, безперервно володіти нерухомим майном впродовж десяти років або рухомим майном – протягом п'яти років, набуває право власності на це майно (набувальна давність), якщо інше не встановлено цим Кодексом. Право власності на нерухоме майно, що підлягає державній реєстрації, виникає за набувальною давністю з моменту державної реєстрації.

Право власності за набувальною давністю на нерухоме майно, транспортні засоби, цінні папери набувається за рішенням суду.

Необхідно звернути увагу на те, що майно, яке особа хоче набути на підставі набувальної давності, не може належати іншій особі на праві власності. Крім того, необхідно, щоб був виконаний ряд умов, зокрема, користуватися таким майном необхідно протягом 10 років, таке користування має бути безперервним та постійним. Також володіння і користування має бути відкритим, тобто цей факт не є таємницею та не може бути прихований навмисно.

Отже, для набуття права власності на нерухоме майно на підставі набувальної давності необхідно звернутися до суду з позовною заявою. Доказами, які сторона може надати, можуть бути письмові, зокрема, довідки, видані державними органами про те, скільки років особа користується майном, сплачені рахунки за водопостачання, електроенергію, опитування свідків.

На запитання відповідала
Марина КОТОК



ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

ЕКСПЕДИЦІЇ В "ГЛИБОКИЙ ПОТІК" ТРИВАЮТЬ...

Тижневик "Нація і держава" опублікував (№36) матеріал про початок робіт по відновленню криївки в урочищі "Глибокий потік", яка розташована на межі сіл Старий Угринів та Бережниця. Саме ця криївка була останнім пристанком Крайовому провіднику ОУН "Захід-Карпати" Степану Слободяну – "Єфрему" та ще семи підпільникам, серед яких була дружина "Єфрема" Марія Німа – "Марта".

Ще в 1991 році на цьому трагічному місці було встановлено залізний хрест, і з того часу жителі Бережниці та Старого Угринова щорічно, наприкінці листопада, збирались із представниками духовенства, щоб поминальною панахидою вшанувати тих, хто, жертвуючи власним життям, виборював державність України.

17 вересня 2011 року було здійснено другий етап (перший відбувся 6 вересня) експедиції по відновленню криївки. Ініціаторами справи стали працівники історико-меморіального музею Степана Бандери та Староугринівський осередок історико-просвітницького товариства "Меморіал". Активну участь у відновлювальних роботах беруть президент осередку міжнародної федерації бойового Гопака в Івано-Франківській області Віктор Павлів, прихильник Гопака Олександр Вашкевич, представник історичного клубу "Холодний Яр" на Івано-Франківщині Станіслав Власов, голова Івано-Франківської обласної організації СУМ в Україні Володимир Климентій та сумівець Калуської міської організації Василь Ільницький.

Учасники відновлювальних робіт знайшли чимало речей, які є свідками підпільної діяльності: батарея акумуляторна, ніж, покришка від харчового бідона, лопатка саперська, а також значна кількість використаних гільз вогнепальної зброї. Всі ці речі, після опрацювання, стануть експонатами музею Степана Бандери.

Під час відновлювальних робіт простежувались залишки обгорілих дерев'яних конструкцій криївки.

У планах ініціаторів – повне відновлення криївки. Роботи ще чимало, і тому звертаємось до всіх небайдужих та зацікавлених осіб взяти участь у відновлювальних роботах.

За інформацією для довідок звертатись за телефоном: (03472) 97-5-17.

Любов ІВАНЮК,
науковий співробітник музею

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ЖОВТНЯ

2 – 1990. Розпочалося політичне голодування українських студентів на Майдані Незалежності в Києві

2–9 – 1621. Битва і перемога військ Петра Сагайдачного над турками під Хотином

3 – 1930. Померла письменниця Олена Пчілка

– 1953. Помер Юліан Вассиян – ідеолог українського націоналізму

4 – 1891. Народився поет Юрій Клен

6 – 1876. Народився академік Сергій Єфремов – голова СВУ

8 – 1862. Помер кубанський письменник отаман Яків Кухаренко

12 – 1957. Московський агент КҐБ убив провідного націоналіста д-ра Лева Ребета

13 – 1948. Помер поет і публіцист Леонід Мосендз

14 – Свято УПА. День українського козацтва

15 – 1959. Московський агент КҐБ Б.Сташинський убив голову Проводу ОУН Степана Бандеру

18 – 1918. Проголошення ЗУНР і створення Української Національної Ради у Львові

21– 1921. Василь Липківський висвячений на митрополита УАПЦ

– 1933. Бойовик ОУН Микола Лемик виконав атентат у російському консульстві у Львові в протест проти Голодомору

22 – 1662. Чуднівська угода

– 1953. Помер митрополит УАПЦ Полікарп Сікорський

25 – 1657. Гетьманом України обрано Івана Виговського

26 – 1642. Запорожці з поляками здобули Москву

28 – 1911 Народився Крайовий Провідник ОУН на Західно-Українських землях Володимир Тимчій-Лопатинський

29 – 1794. Помер український філософ Григорій Сковорода

– 1914. Перемога Українських Січових Стрільців на горі Ключ

30 – 1947. Помер поет і літературознавець Юрій Клен



ВТРАТА

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ОЛЬГИ БАЛУШКО



З глибини своїх сердець 12 вересня 2011 року новогродівці несли біль утрати за передчасно відійшовшою у вічність Ольгою Миколаївною Балушко.

Із сторінок її 70-річного життя назвемо найголовніші: дитячі роки на Тернопільщині, юність у Сибіру, зрілі літа на Донбасі. Свідома патріотка, вічний просвітитель, лікар дитячих душ (50 років присвятила учительській праці). До останніх днів життя вірила в перемогу добра й справедливості, в нездоланність незалежності своєї України.

Залишила сиротами 92-річну матір, дві дочки, троє внуків, маленького правнука. Разом з ними розділяємо горе болючої втрати.

Вічна і світла їй пам'ять.

Новогродівський осередок Всеукраїнського товариства політв'язнів і репресованих, Донецька область

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9